ZENDEGI-SALAM
ضمیمه روزنامه خراسان
یک‌شنبه • اول مهر ۱۳۹۷
۱۳ محرم ۱۴۴۰ • ۲۳ سپتامبر ۲۰۱۸
شماره ۱۹۹۲۰
۱۱۴۳

زندگی سلام

آذر صدارت | روزنامه نگار

پرونده

به‌تازگی عکس‌های تاسف‌باری از کمک‌داور بازی صنعت‌نفت آبادان و پیکان تهران که در سی‌ام شهریورماه، به‌خاطر پرتاب سنگ و اشیا از سوی تماشاگرنماهای حاضر در ورزشگاه تختی آبادان، به‌شکل ناراحت‌کننده‌ای مصدوم شده بود، در شبکه‌های اجتماعی دست به دست می‌شود. یک بازیِ جنجالی که پایانی نداشت و به دلیل پرتاب سنگ و اشیا از سوی تماشاگرنماهای صنعت‌نفت، پس از دوبار وقفه و ورود طرفدارانِ این تیم به زمین، به تشخیص «موعودبنیادی‌فر» داورِ مسابقه، نیمه‌تمام رها شد. سنگ‌پراکنی، دادن دشنام دسته‌جمعی به بازیکنان و طرفداران تیم مقابل و حتی داور، پرتاب اشیا و تخریب اموال عمومی، آتش‌زدن صندلی‌های ورزشگاه و آسیب‌رساندن به اتوبوس‌های ورزشگاه و... نه اتفاق تازه‌ای در فوتبال دنیاست، نه پدیده جدیدی در فوتبال کشورمان. سال‌هاست «وندالیسم» یا «هولیگانیسم» فوتبالی، اصطلاح آشنایی بین جامعه‌شناسان و اهالی فوتبال است و به کسانی گفته می‌شود که در ظاهر طرفدار یک تیم و تماشاگرِ یک مسابقه فوتبالی هستند اما در واقع عده‌ای جامعه‌ستیزند که به‌واسطه خشم عمیق تحت‌تاثیر ناکامی‌های پیاپی تیم، عقاید نژادپرستانه، اعتراضات اجتماعی و... قبل و حین و بعد از یک مسابقه، به شکل‌های مختلف آشوب راه می‌اندازند و گاهی این آشوب‌ها به فاجعه منجر می‌شود. فاجعه ورزشگاه «هیسل» بروکسل، در بازی میان تیم‌های یوونتوس و لیورپول در جام باشگاه‌های اروپا ۱۹۸۵ که به واسطه درگیری میان هولیگان‌های دو تیم شکل گرفت و طی آن، ۳۹ نفر کشته شدند یا نابینا شدن یک سرباز نظام‌وظیفه در بازی سپاهان - پرسپولیس در لیگ برتر فوتبال ایران ۸۷-۸۶ در اصفهان، براثر پرتاب مواد محترقه توسط تماشاگرنماها، برخی از این فجایع است. در این میان، به شکل خاص بازی‌های پرسپولیس در اهواز، یا بازی تیم‌های شمالی با هم در چند سال اخیر پرحاشیه بوده است. نمونه آخر آن بازی سپیدرود و ملوان است. اما به‌رغم قابل پیش‌بینی بودن این اتفاقات در ورزشگاه‌های خاص، هنوز تمهیدی برای این مشکلات اندیشیده نشده است. شاید در اولین واکنش، برخی معتقد باشند باید چنین تماشاگرانی را با محرومیت از تماشای بازی، تنبیه کرد؛ اما در ادامه، در می‌یابیم بخش زیادی از هیجان و زیبایی یک مسابقه فوتبال به حضور تماشاگران وابسته است و کشورهای دیگرِ دنیا که سال‌ها قبل با پدیده هولیگانیسم فوتبالی، به شکلِ جدی و خطرناکی دست و پنجه نرم می‌کردند، به‌واسطه تمهیداتِ ساده‌ای مثل فروش بلیت بازی به شکلِ اینترنتی یا مشخص کردن صندلی هر تماشاگر (و نه حضوری و با کلی معطلی که نتیجه‌اش خستگی و فرسودگی و خشم تماشاگر است) و ایجاد باشگاه‌های هواداری و ثبت مشخصات و صدور کارت برای طرفداران و البته فرهنگ‌سازی، به گونه‌ای مشکل را حل کرده‌اند که تماشاگران در چندقدمی زمین بازی و بازیکنان هستند اما مشکلی پیش نمی‌آید. پرونده امروز زندگی سلام، سعی دارد به بهانه اتفاقات تلخ بازی صنعت‌نفت و پیکان، به ریشه‌های کلی این ماجرا بپردازد. پس در قالب دو یادداشت، سعی کرده‌ایم ریشه این رفتارها را، هم تحلیل کنیم و هم راه‌حل ارائه بدهیم.

به دنبال سنگ پرانی در بازی صنعت‌نفت و پیکان؛
تحلیل دلایل رفتارهای خشن تماشاگرنماهای فوتبال

فوتبال سنگی!

تصویرساز: رسول لکوئی

پشت پرده‌هایی که در نهایت به سنگ‌پراکنیِ تماشاگر منجر می‌شود

قرارمان شادی بود، نه زخم زدن ...

سید مصطفی صابری

فوتبال ورزش شگفت‌انگیزی است؛ در اصل چیزی بیشتر از یک ورزش است و پیوند عجیبی با زندگی دارد. گره خوردن فوتبال با زندگی ما، تاثیر موفقیت‌ها و ناکامی‌های تیم مورد علاقه‌روی زندگی فردی و اجتماعی، غرور ملی و گاهی هویت شهری قابل بررسی است. اما آن چه که این روزها زخم جدی بر چهره زیبای فوتبال کشور ایجاد کرده، خشونت روی سکوهاست. وقتی در برنامه ۹۰ کمین یک عده تماشاگرنما برای سنگ زدن به شیشه اتوبوس حامل هواداران سپیدرود در ادیم، از خودم پرسیدم فوتبال عین زندگی است اما چرا برای عده‌ای بالاتر از زندگی شده و حاضرند برای فوتبال، جان دیگری، عزت‌نفس خود، کرامت انسانی و وجهه شهرشان را زیر پا بگذارند؟ کاش این قدر فوتبال جدی نمی‌شد. کاش می‌شد موفقیت، شادی، هویت جمعی و حس تعلق به شهر و ... را در چیزهای دیگر هم جست و جو کرد. کاش کمبودها آن قدر جدی نبود تا همه مسئولیت‌ها به گردن فوتبال نیفتد. در این بین رسانه‌ها، مقامات شهری و از همه بیشتر باشگاه‌های فوتبال نقش مهمی دارند. به طور مثال نمی‌شود از چندوقت قبل بازی‌های حساس، رسانه‌های دیداری و مکتوب و به خصوص کانال‌های تلگرامی و پیج‌های اینستاگرامی هواداری، روی حساسیت و اهمیت و جذابیت بازی زوم کنند و بعد انتظار داشته باشیم تعداد کمی تماشاگر هیجان‌زده که ساعت‌ها پشت در معطل بوده و در ورزشگاه از حداقل‌ها محروم‌اند، با سوت اشتباه داور و اکنش نابهنجار نداشته باشند. بعد هم که رفتار همان عده کم می‌شود زمینه واکنش تماشاگران مقابل و در ادامه پای توهین به شهر و قومیت وسط می‌آید و همه علیه یکدیگر می‌شوند و نتیجه‌اش می‌شود سرهایی که برای هیچ شکسته و خون‌هایی که ریخته شده. در این میان، نمی‌شود نقش برخی مسئولان را نادیده گرفت؛ کسانی که برای خوشایند مردم فلان شهر، قول‌های عجیب می‌دهند، کری‌های نامناسب می‌خوانند و هیجان غیرمعقولی به فضای فوتبال تزریق می‌کنند. از آن طرف لیدرهایی داریم که فکر می‌کنند باید با هر سوت داور کل ورزشگاه را تحریک کنند تا در موقعیت بعدی دست و دل او بلرزد. بازیکنانی داریم که از فوتبال فقط پول حرفه‌ای‌اش را می‌شناسند. هر چند از ورزشکارانی که با قلیان و قهوه‌خانه انس دارند، بعید نیست برای خوشایند سکوها، نیمکت خودی و سرمربی و به خصوص لیدرهای دوآتشه، بعد از هر توپ لودادن داور را متهم و سپس اعتراض کنند و بعد از بازی با مصاحبه‌های شان جو را خراب کنند؛ مدیران عامل، مالکان و سرمربی‌ها هم هر کدام به شکل دیگری. در این زمینه گفتنی زیاد است و در این فرصت، جای مفصل‌تر نوشتن درباره آن نیست. البته آن چه گفته شد فقط و فقط مربوط به بازی نفت آبادان و پیکان نیست، بخشی از پشت پرده فوتبالی است که با هر اتفاق زشت در آن، همه انگشت‌ها فقط به سمت کسی است که سنگ را پرتاب کرده است و تمام کسانی که با جوسازی بی‌دلیل، به التهاب بازی‌ها دامن می‌زنند، نادیده گرفته می‌شوند.

یادداشت شفاهی یک جامعه‌شناس در تحلیل رفتار خشن تماشاگرنماها

واکنش‌هایی از سرِ خشم و خستگی

امیرمحمد بان خراسانی | جامعه‌شناس

«رابرت مرتن» یکی از مشهورترین جامعه‌شناسان جهان می‌گوید: «هنگامی که شما اهداف و ارزش‌های اجتماعی را پذیرفته‌اید (مثلا برنده شدن در بازی) اما وسایل مشروع دستیابی به آن را نمی‌پذیرید (مانند رقابت سالم و جوانمردانه در زمین بازی) و وسایل جایگزینی انتخاب می‌کنید (مانند بازی خشن یا رشوه به داور و...) در حال نوآوری هستید. اما این نوآوری، خود می‌تواند واجد بار ارزشی مثبت یا منفی باشد.» با این مقدمه، به بررسی و تحلیل دلایل رفتارهای غیرانسانی در ورزشگاه‌ها و آن چه بر خی تماشاگران بازی صنعت‌نفت آبادان و پیکان تهران مرتکب شدند، مانند پرتاب سنگ و اشیا که جان یک انسان را تهدید می‌کند، از زاویه جامعه‌شناختی می‌پردازیم.

سرخوردگی یا خشونت؟

اگر در جامعه‌ای به دستاوردها بدون بررسی راه رسیدن به آن هاپاداش داده شود (مثلا اگر پولدار شدن حاصل رانت یا فساد خانوادگی باشد و در نهایت تشخص به بار آورد) افراد جامعه ممکن است به شکل و درجه‌های مختلف، دست از پایبندی به ارزش‌های درونی و اجتماعی خویش بکشند و با سوار شدن بر این موج، به اصطلاح همرنگ جماعت شوند. همچنین اگر به مواردی چون صبر، تحمل و حمایت آدم‌ها، پاسخ‌های مقتضی داده نشود نیز احساس سرخوردگی می‌کنند. عده‌ای بعد از سرخوردگی، انزوا را ترجیح می‌دهند و عده‌ای خشونت و شورش و آشوب را.

خطرِ احساسات منفیِ تلنبارشده

خشونت ابرازشده از سوی اشخاص در متن اجتماع، فارغ از ریشه‌های روان‌شناختی آن که ممکن است در نظام شخصیتی و روان رنجوری فرد ریشه داشته باشد، در بستر روان‌شناسی اجتماعی قابل طرح است. چرا که ممکن است برخی افراد احساس محرومیت نسبی کنند، مثلا در مقایسه زندگی خود با دیگران احساس می‌کنند از مزایای مادی زندگی برخوردار نیستند و این موضوع به انباشت احساسات منفی در وجود آن‌ها منجر می‌شود. سپس این احساسات منفی تلنبار شده را در موقعیتی دیگر به سمت شخصی دیگر گسیل می‌دارند و ناخودآگاه خود را تخلیه می‌کنند که نوعی فرافکنی است؛ البته خشونت اجتماعی اظهار شده می‌تواند ریشه در نابرابری‌های اجتماعی، مهیا نبودن بستر مناسب برای تخلیه هیجانات و در دسترس نبودن امکانات رفاهی داشته باشد.

وقتی با داور همذات‌پنداری نمی‌کنیم

هنگامی که حس همذات‌پنداری با شخصی، مثلا داور یک مسابقه کم باشد و در یک تفسیر اشتباه، او را مسبب شکست تیم مورد علاقه خود بدانیم و این شکست را ناشی از اشتباهات آگاهانه و عامدانه او تشخیص دهیم، مطابق با این تشخیص خویش عمل می‌کنیم و دست به عملی تلافی‌جویانه می‌زنیم تا خشم خود را اظهار کنیم. همه ما باید یاد بگیریم که مسئولیت شکست‌ها را به گردن دیگری نیندازیم. احتمالا شما هم دیده‌اید که بعد از هر بازی، همه بازیکنان تیم شکست خورده و مربی‌شان بدون هیچ توضیحی، این شکست را به گردن داور می‌اندازند. هنگامی که در تمامی سطوح از پذیرفتن مسئولیت اشتباهات و اعمال خویش دست می‌کشیم و دیگران را مقصر می‌دانیم، الگویی در جامعه شکل می‌گیرد که انگشت اتهامش را همیشه به سمت افراد دیگر می‌گیرد.

هر شکستی شایسته سرزنش نیست

برخی افراد در خانواده و مدرسه و جامعه، در معرض اجتماعی شدن ناقص قرار گرفته‌اند و هنجارهای اجتماعی و ارزش‌های اخلاقی به خوبی در وجود آن‌ها ریشه ندوانده یا از محبت بی‌بهره و در معرض خشونت بوده‌اند. به همین خاطر در بزرگ‌سالی آن چه را تجربه کرده‌اند، بازتولید می‌کنند و در معرض نمایش قرار می‌دهند. اجتماعی شدن ناقص علاوه بر محرومیت از محبت و توجه، ناشی از آموزش نادرست در مدرسه و خانه و مشاهده ارتباطات انسانی خشونت‌آمیز است. علاوه بر آن از تناقضات ساختاری جامعه نیز نشئت می‌گیرد. مانند زمانی که به شخص می‌آموزیم دروغ‌گو یا کاری بد است ولی او در متن واقعیت اجتماعی، می‌بیند خیلی از افراد دروغ می‌گویند. ما باید بیاموزیم که خود را جای دیگری قرار دهیم و همدلانه به موضوعات نگاه کنیم. پیروزی به هر قیمت، شایسته پاداش نیست و هر شکستی نیز شایسته سرزنش نیست. ارزش‌های اخلاقی نیز با نصیحت و موعظه در وجود افراد نهادینه نمی‌شوند، بلکه علاوه بر آموزش طولانی‌مدت باید با تناقضات جاری اجتماعی نیز مبارزه کرد.

وقتی در انتخاب دوست دقت نمی‌کنیم

هنگامی که افراد زمان بیشتری را با اشخاص معینی می‌گذرانند و ارتباط نزدیکی با آن‌ها برقرار می‌کنند، بیشتر در معرض الگوبرداری از رفتارهای آن‌ها هستند. این الگوبرداری اگر درباره رفتارهای خشن باشد منجر به این می‌شود که هنگامی که دوستان شما به سمت بیگناهی سنگ پرتاب می‌کنند، شما هم بدون چون و چرا تبعیت می‌کنید و این کار را انجام می‌دهید و تکرار می‌کنید. پس مراقب دوستان خود و الگوبرداری‌های خویش باشیم.

سخنی با تماشاگران

اگر به ورزشگاه می‌روید، موقعیت را میدان جنگ تصور نکنید و بازیکنان را دشمنان یکدیگر و داوران را زندان‌بان و شکنجه‌گر ندانید. بلکه مسابقه را تجلی برخورد مهارت‌ها برای شکل‌گیری اوقاتی لذت‌بخش برای خود و دیگران به شمار آورید. افراد داخل زمین همگی انسان هستند مانند شما. آن‌ها از خطا بری نیستند و ممکن است اشتباه کنند. قضاوت درباره اشتباه آن‌ها با شما نیست، بلکه باید همیشه آن‌ها را سهوی بدانید. ابراز خشونت کلامی و غیرکلامی، شخصیت شما را خرد می‌کند نه دیگری را. ارزش و اعتبار خودتان را پایین می‌آورید و با این کار هیچ فایده‌ای نصیب خود و تیم محبوب‌تان نمی‌شود. خشم کوتاه و بی‌اهمیت شما در ورزشگاه می‌تواند به فاجعه‌ای جبران‌ناپذیر مانند کور شدن یک فرد یا حتی مرگ او منجر شود. این موضوع مصداق «یک لحظه غفلت، یک عمر پشیمانی» است. قهرمان بودن خود را با مقاومت در برابر وسوسه انجام کارهای خشن و اوباش‌گرایانه اثبات کنید.

جدول سخت [شماره ۴۲۷]

طراح جدول: بیژن گورانی

افقی

۱ - راز بی‌پایان! - نود و ششمین سوره قرآن - حرکت و جا به جایی - تخم ماهی - سیاه و سفیدش را همه دارند ۲ - امتحان - از مفسران و علمای بزرگ شیعه در سده ششم و صاحب تفسیر روض الجنان و روح الجنان ۳ - دارای مقام و منزلت - بخیل - تاجریزی - گردآوری و تنظیم ۴ - رمانی نوشته شارلوت برونته - دست محبت بر سر او بکشید - اهل شهر بادگیرها - آغاز ۵ - گهواره - نوعی آش - تلفن تصویری - پیشوندی منفی ۶ - زن گندمگون - چاق و سرحال - نوعی کف‌پوش داخل ساختمان ۷ - تکرار یک حرف - از کاتبان وحی - درخشنده رو - جزیره‌ای در شمال بندر بوشهر ۸ - مجموعه چند سیم روپوش دار - تلاشگر - پروانه وکالت دارد - شهری در شمال غربی ایتالیا ۹ - از شهرهای مهم ژاپن - گناه - شرمنده - جانشین وضو ۱۰ - بی‌نصیب از به دست آوردن چیزی - از مراحل سلوک عارفان ۱۱ - کلمه پرسش - صدای خنده بلند - برگه کوچک مقوایی - محنت - نشانه صفت تفضیلی.

عمودی

۱ - مسیر حرکت - تیری که با کمان اندازند - بله روسی ۲ - امتحان - فیلمی به کارگردانی ویتوریو دسیکا ۳ - ناامید - بی‌نظیر ۴ - کارگزار - داستانی کوتاه نوشته ماکسیم گورکی ۵ - از سلسله‌های پادشاهی کره - توبه کننده - اثری از آندره ژید فرانسوی ۶ - بزرگ‌ترین جزیره خلیج فارس - بازیگر مرد فیلم وسترن ماجرای نیمروز ۷ - سیاستمدار انقلابی معروف فرانسوی - سودای ناله ۸ - امتداد - کلرید آمونیوم ۹ - بی‌محتوا و کم‌ارزش - سوره صد و دوم قرآن ۱۰ - جدید - حریص و آزمند - آغوز ۱۱ - به کمر می‌بندند - اسب بارکش - به دنیا آوردن ۱۲ - تکیه دادن - همان کبوتر است ۱۳ - هرگونه اختلال در تکلم - به اماکن متبرکه رفتن ۱۴ - پراکندگی - سخن کنایه‌آمیز ۱۵ - همسر زلیخا که یوسف را به غلامی خرید - دستور ۱۶ - گور - زیاده‌گو - جشنواره سینمایی معتبر ۱۷ - همسر اسکندر مقدونی - زاده چهارپایان ۱۸ - ستمکار - دلشوره ۱۹ - گازی غیرسمی و اشتعال‌ناپذیر - مجانی ۲۰ - افزونی برنج پس از پخته شدن - شاعر و تصنیف‌ساز قزوینی - ماه خورشید!.

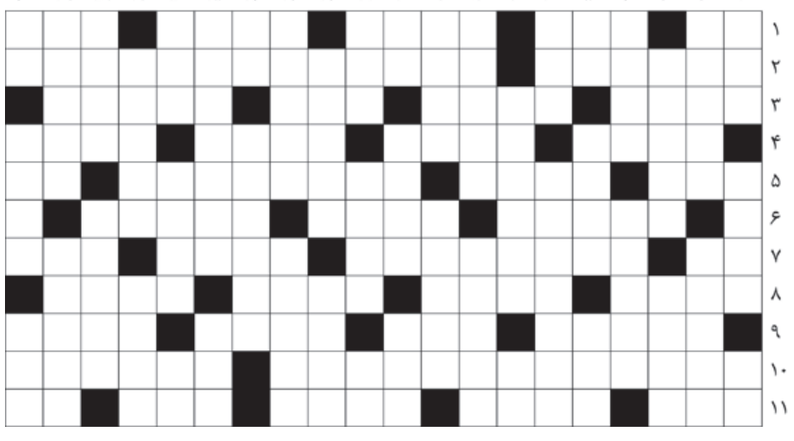

حل جدول شماره ۴۲۶

جدول متوسط [شماره ۷۲۱۷]

طراح جدول: امید موسوی

افقی: ۱- شارلاتان - مدرک - زشت - از اوراق بهادار ۲- شاخص - پیمانه - دیکته - آسان ۳- شهری باستانی در بین النهرین - ماده‌ای جامد، متبلور، سفیدرنگ و سمّی با بوی تند که در صنایع داروسازی و پلاستیک کاربرد دارد - ضایع - ولی - محصول صابون ۴- زیرک - هوای متحرک - پناه - بیگناه - لوله گوارشی ۵- ویتامین جدولی - پایین - عمارت - امر به سکوت - نت استمرار ۶- غرور - بازیگر اخراجی‌ها - فرق سر ۷- واحد سطح - آراستن - پول خارجی - خانه شعری - دویار هم قد ۸- اسب چاپار - صمیمی - مدعی علیه در امور کیفری - تابناک - باران نم‌نم ۹- پروردگار - مخفی - ترانه - آیین - سرد ۱۰- گله گوسفندان - جنبش - نظرات - کمربند زمین ۱۱- تخت - جاودانگی - شیوا - قله البرز

عمودی: ۱- چنبره - نوعی ابر ۲- ودیعه‌ها - پدر ۳- به ناچار - سقف‌دهان - چهارمن تبریز ۴- خال - درشت و خشن - افسانه ۵- سودای ناله - یک آذری - بند ۶- فانوس دریایی - طلایی ۷- یواش - سرپرست - پشته ۸- آب‌ویرانگر - پسوند حفاظت - صفه ۹- برج داستانی - الفت - آرزو ۱۰- کامل - آتشدان حمام ۱۱- امتناع - پارسا ۱۲- قوس - بهشت شداد - بنیان ۱۳- تقویت امواج - علفی که در میان گیاهان مفید می‌روید و به آن‌ها آسیب می‌زند - مزد ۱۴- حرف انتخاب - دادوستد - جد ۱۵- رود مرزی - افزون ۱۶- زهرآگین - ماه پرتابی - مادر ۱۷- ارزش - تیره - به‌روز نیک کسان گفت تا تو غم نخوری / .... کسا که به روز تو آرزومند است ۱۸- فرمان هنری - آقا - پیمان ناقلا ۱۹- رود ناشنوا - شهری در فارس ۲۰- کسی را بی دین خواندن - کمک رسانی

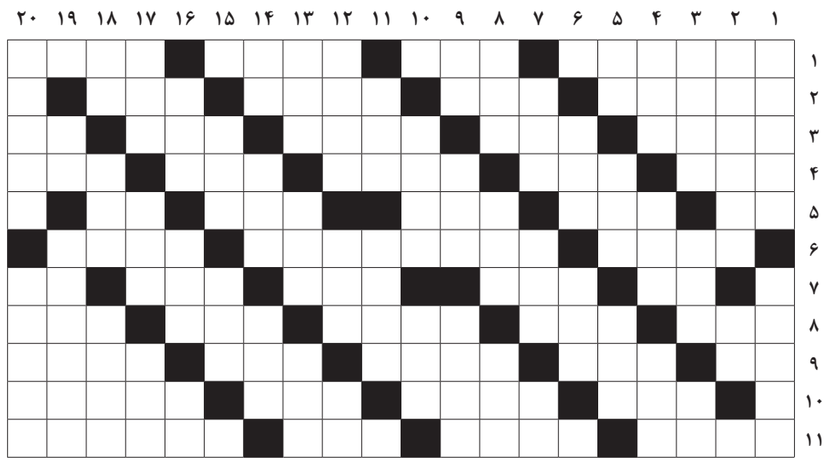

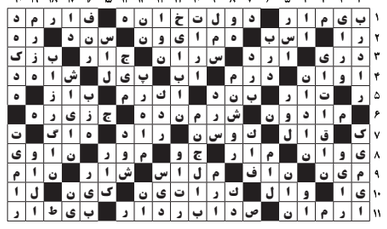

حل جدول شماره ۷۲۱۶

فراخوان انتخاب نام
مجتمع تجاری و هتل واقع در شهر مشهد مفتخر است از نظرات شما در انتخاب نام مجموعه خود بهره‌مند گردد. برای شرکت در فراخوان باشماره ۰۵۱-۳۳۶۸۱۰۰۰ تماس حاصل فرمایید.
ق/۹۷۱۰۱۸۷۸

گروه صنعتی سایان
مشاور، طراح و مجری:
- سالن‌های فلزی سوله
- اسکلت فلزی ساختمان‌های طبقاتی
- انواع جرثقیل سقفی
Email: sayansteel@yahoo.com
تلفن: ۰۵۱-۳۳۴۴۳۳۳۳
م/۹۷۰۷۷۸۰۱